

BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /BNNMT-CNTY
V/v triển khai thực hiện Nghị quyết số
122/NQ-CP ngày 05/5/2026 của
Chính phủ về phòng, chống bệnh
Lở mồm long móng serotype SAT1

Hà Nội, ngày tháng năm 2026

Kính gửi: Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố

Theo thông báo của Tổ chức Thú y thế giới, từ đầu năm 2025 đến nay, bệnh Lở mồm long móng (LMLM) do vi rút thuộc serotype SAT1 diễn biến phức tạp tại một số quốc gia khu vực châu Phi, Trung đông, châu Âu; đặc biệt trong tháng 4 năm 2026, vi rút LMLM serotype SAT1 cũng đã xuất hiện tại các tỉnh Cam Túc, Tân Cương của Trung Quốc, làm gia tăng nguy cơ lây lan, phát tán vi rút thông qua các hoạt động vận chuyển, buôn bán động vật, sản phẩm động vật khu vực biên giới.

Đến thời điểm hiện tại, Việt Nam chưa phát hiện vi rút LMLM serotype SAT1 và cũng chưa có vắc xin phòng bệnh do chủng vi rút này gây ra; trong khi hoạt động buôn bán, vận chuyển gia súc, sản phẩm gia súc, giao lưu thương mại tại một số khu vực biên giới chưa được kiểm soát triệt để, do vậy nguy cơ xâm nhiễm chủng vi rút LMLM serotype SAT1 vào nước ta là rất cao.

Thực hiện Công điện số 35/CD-TTg ngày 25/4/2026 của Thủ tướng Chính phủ về việc chủ động ngăn chặn, giám sát và ứng phó nguy cơ dịch bệnh LMLM do vi rút thuộc serotype SAT1 xâm nhập vào Việt Nam; Nghị quyết số 122/NQ-CP ngày 05/5/2026 của Chính phủ phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 4 năm 2026, Bộ Nông nghiệp và Môi trường đề nghị đồng chí Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tiếp tục chỉ đạo triển khai nghiêm các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm sau:

1. Tiếp tục quán triệt, triển khai nghiêm các văn bản chỉ đạo, kế hoạch ứng phó và hướng dẫn kỹ thuật đã ban hành và nhiệm vụ được giao về phòng, chống bệnh LMLM

Chỉ đạo các sở, ngành, Ủy ban nhân dân cấp xã, cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi và thú y cấp tỉnh, lực lượng thú y cơ sở và các đơn vị liên quan khẩn trương rà soát, tổ chức thực hiện đầy đủ, nghiêm túc các văn bản chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ tại Nghị quyết số 122/NQ-CP ngày 05/5/2026 của Chính phủ phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 4 năm 2026, Công điện số 35/CD-TTg ngày 25/4/2026 và Quyết định số 779/QĐ-TTg ngày 02/5/2026 ban hành Kế hoạch quốc gia phòng, chống các bệnh Cúm gia cầm, Lở mồm long móng và Dịch tả lợn Châu Phi, giai đoạn 2026 - 2030; quy định về phòng chống dịch bệnh động vật trên cạn (Phụ lục 10 hướng dẫn phòng chống bệnh LMLM) tại Thông tư số 07/2016/TT-BNNPTNT ngày 31/5/2016, Kế hoạch hành động ứng phó khẩn cấp với bệnh LMLM

do vi rút thuộc serotype SAT1 gây ra (theo Quyết định số 1466/QĐ-BNNMT ngày 23/4/2026) và các văn bản chỉ đạo của Bộ Nông nghiệp và Môi trường, hướng dẫn của Cục Chăn nuôi và Thú y về phòng, chống bệnh LMLM nói chung và chủ động ngăn chặn, giám sát, ứng phó nguy cơ xâm nhiễm vi rút LMLM serotype SAT1 nói riêng.

2. Tăng cường kiểm soát vận chuyển, buôn bán, thu gom, giết mổ gia súc, nhất là tại địa bàn biên giới, cửa khẩu, đường mòn, lối mở

- Tập trung chỉ đạo kiểm soát chặt chẽ hoạt động vận chuyển, buôn bán, thu gom, giết mổ gia súc và sản phẩm gia súc; đặc biệt tại các tỉnh biên giới, khu vực cửa khẩu, đường mòn, lối mở, địa bàn trung chuyển, chợ đầu mối, điểm tập kết, cơ sở thu gom, cơ sở giết mổ và các tuyến vận chuyển chính.

- Chỉ đạo lực lượng Công an, Bộ đội Biên phòng, Hải quan, Quản lý thị trường, cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi và thú y, chính quyền cơ sở tăng cường phối hợp kiểm tra, giám sát, kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý nghiêm các trường hợp nhập lậu, vận chuyển trái phép động vật, sản phẩm động vật; động vật, sản phẩm động vật không rõ nguồn gốc, không có giấy chứng nhận kiểm dịch hợp lệ hoặc có dấu hiệu nghi ngờ mang mầm bệnh.

- Đối với các địa bàn có nguy cơ cao, cần chủ động lập danh sách, theo dõi các tổ chức, cá nhân thường xuyên thu gom, vận chuyển, buôn bán, giết mổ gia súc; các điểm tập kết, trung chuyển, chợ buôn bán gia súc, cơ sở giết mổ, cơ sở chăn nuôi có nhập đàn, xuất đàn thường xuyên để tổ chức giám sát, kiểm tra, cảnh báo và xử lý kịp thời.

3. Chủ động giám sát dịch tễ, phát hiện sớm nguy cơ xâm nhiễm vi rút LMLM serotype SAT1

- Chỉ đạo cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi và thú y cấp tỉnh chủ trì, phối hợp với chính quyền cấp xã, lực lượng thú y cơ sở và các đơn vị liên quan tổ chức giám sát chủ động, giám sát bị động, giám sát dựa trên nguy cơ đối với bệnh LMLM; tập trung vào các địa bàn có nguy cơ cao như khu vực biên giới, cửa khẩu, đường mòn, lối mở, chợ buôn bán gia súc, điểm tập kết, cơ sở thu gom, cơ sở giết mổ, cơ sở chăn nuôi gia súc quy mô lớn và các tuyến vận chuyển chính.

- Khi phát hiện gia súc có biểu hiện nghi mắc bệnh LMLM hoặc ổ dịch LMLM có yếu tố dịch tễ bất thường, phải tổ chức kiểm tra, xác minh, điều tra dịch tễ, lấy mẫu xét nghiệm kịp thời để xác định tác nhân gây bệnh, định type/serotype vi rút LMLM; trường hợp cần thiết thực hiện giải trình tự gen, truy vết nguồn lây, xác định phạm vi nguy cơ và áp dụng ngay các biện pháp phòng, chống dịch phù hợp.

- Trường hợp giám sát phát hiện vi rút LMLM serotype SAT1 phải kích hoạt ngay các biện pháp phòng, chống dịch theo hướng dẫn tại mục 2 phần II của Phụ lục ban hành kèm theo Công văn này; đồng thời báo cáo ngay Bộ Nông nghiệp và Môi trường, Cục Chăn nuôi và Thú y để được hướng dẫn, hỗ trợ chuyên môn.

- Không để xảy ra tình trạng phát hiện muộn, báo cáo chậm, xử lý ổ dịch không kịp thời, để dịch lây lan rộng hoặc làm phát tán mầm bệnh qua hoạt động mua bán, vận chuyển, giết mổ gia súc mắc bệnh, nghi mắc bệnh.

4. Bảo đảm nguồn lực, kinh phí, vật tư, hóa chất, sinh phẩm và nhân lực phòng, chống dịch

- Chủ động rà soát, bố trí nguồn lực, kinh phí, nhân lực, vật tư, hóa chất, sinh phẩm, phương tiện lấy mẫu, bảo hộ cá nhân, hóa chất tiêu độc khử trùng, phương tiện vận chuyển mẫu, phương tiện tiêu hủy, địa điểm tiêu hủy, vị trí chốt kiểm dịch tạm thời để sẵn sàng triển khai ngay khi phát sinh tình huống dịch bệnh.

- Trường hợp yêu cầu phòng, chống dịch vượt quá khả năng cân đối của địa phương, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh kịp thời tổng hợp, báo cáo cấp có thẩm quyền theo quy định; đồng thời gửi Bộ Nông nghiệp và Môi trường để phối hợp, tham mưu hỗ trợ theo quy định pháp luật.

5. Thông tin, tuyên truyền và vận động tổ chức, cá nhân có liên quan

- Chỉ đạo cơ quan thông tin, truyền thông địa phương phối hợp với cơ quan chuyên môn thú y tổ chức tuyên truyền kịp thời, chính xác, đúng mức về nguy cơ bệnh LMLM nói chung và nguy cơ xâm nhiễm vi rút LMLM serotype SAT1 nói riêng; không gây tâm lý hoang mang nhưng tuyệt đối không để người dân, doanh nghiệp, chính quyền cơ sở chủ quan.

- Nội dung tuyên truyền cần tập trung vào: không mua bán, vận chuyển, giết mổ gia súc không rõ nguồn gốc, không buôn lậu hoặc tiếp tay cho hoạt động buôn lậu gia súc, sản phẩm gia súc qua biên giới; khai báo ngay khi phát hiện gia súc mắc bệnh, nghi mắc bệnh; không giấu dịch, không bán chạy, không vứt xác động vật ra môi trường; thực hiện tiêm phòng, vệ sinh, tiêu độc khử trùng, chăn nuôi an toàn sinh học theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn.

Bộ Nông nghiệp và Môi trường trân trọng đề nghị Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố khẩn trương tổ chức thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Phó TTgCP Hồ Quốc Dũng (để báo cáo);
- Bộ trưởng Trịnh Việt Hùng (để báo cáo);
- Bí thư Tỉnh ủy, Thành ủy các tỉnh, TP (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ;
- Các Bộ: Công an, Quốc phòng, Công Thương, Tài chính, Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- Các Vụ: Pháp chế, Kế hoạch - Tài chính, Khoa học và Công nghệ (để thực hiện);
- Cục CN&TY và các đơn vị thuộc Cục (để thực hiện);
- Sở NN&MT, Cơ quan quản lý chuyên ngành Chăn nuôi và Thú y các tỉnh, TP (để thực hiện);
- Báo Nông nghiệp và Môi trường;
- Lưu: VT, CNTY.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Quốc Trị

PHỤ LỤC

(Ban hành kèm theo Văn bản số: /BNNMT-CNTY ngày tháng năm 2026 của Bộ Nông nghiệp và Môi trường)

I. QUY TRÌNH XỬ LÝ KHI PHÁT HIỆN Ổ DỊCH LMLM NGHI NGỜ HOẶC XÁC ĐỊNH CÓ LIÊN QUAN ĐẾN VI RÚT LMLM SEROTYPE SAT1

Khi phát hiện gia súc nghi mắc bệnh LMLM hoặc ổ dịch LMLM có yếu tố dịch tễ liên quan đến nguy cơ xâm nhiễm vi rút serotype SAT1, địa phương phải kích hoạt ngay quy trình xử lý theo nguyên tắc: phát hiện sớm, báo cáo nhanh, lấy mẫu kịp thời, xét nghiệm chính xác, khoanh vùng nhanh, xử lý triệt để, kiểm soát chặt vận chuyển, tiêu độc khử trùng liên tục, tiêm phòng bao vây phù hợp và báo cáo đúng quy định, cụ thể:

1. Kích hoạt và chỉ huy xử lý ổ dịch

- Ngay sau khi tiếp nhận thông tin nghi ngờ, Ủy ban nhân dân cấp xã chỉ đạo thú y xã, cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp xã và các lực lượng liên quan kiểm tra, xác minh ban đầu; đồng thời báo cáo Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi và thú y cấp tỉnh để chỉ đạo, hướng dẫn xử lý.

- Cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi và thú y cấp tỉnh là đầu mối chuyên môn tham mưu Ủy ban nhân dân cấp tỉnh chỉ đạo điều tra, lấy mẫu, xét nghiệm, khoanh vùng, xử lý ổ dịch, kiểm soát vận chuyển, vệ sinh tiêu độc khử trùng, tiêm phòng và báo cáo theo quy định.

- Trường hợp ổ dịch có diễn biến phức tạp, nghi ngờ có liên quan đến vi rút LMLM serotype SAT1, địa phương báo cáo ngay về Bộ Nông nghiệp và Môi trường, Cục Chăn nuôi và Thú y để được hướng dẫn, hỗ trợ chuyên môn, xét nghiệm, đánh giá nguy cơ và tổ chức ứng phó.

2. Điều tra dịch tễ, truy xuất nguồn lây

- Tổ chức điều tra dịch tễ khẩn trương để xác định thời gian xuất hiện bệnh, số lượng gia súc mắc bệnh, chết, tiêu hủy, loài mắc bệnh, tình trạng tiêm phòng, nguồn gốc gia súc, lịch sử nhập đàn, xuất đàn, hoạt động vận chuyển, buôn bán, giết mổ, tiếp xúc với người, phương tiện, dụng cụ, thức ăn, nước uống và các yếu tố có liên quan.

- Truy xuất nguồn gốc gia súc, sản phẩm gia súc, phương tiện vận chuyển, thương lái, cơ sở thu gom, cơ sở giết mổ, địa điểm trung chuyển có liên quan; lập danh sách các hộ chăn nuôi, cơ sở chăn nuôi, điểm thu gom, chợ, cơ sở giết mổ đã có tiếp xúc hoặc có nguy cơ để tổ chức giám sát, lấy mẫu, khoanh vùng và xử lý.

3. Lấy mẫu, vận chuyển mẫu, xét nghiệm

- Cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi và thú y cấp tỉnh phối hợp với chính quyền cấp xã, thú y cơ sở tổ chức lấy mẫu bệnh phẩm phù hợp theo hướng dẫn chuyên môn; bảo đảm mẫu được bảo quản, vận chuyển an toàn sinh học đến phòng xét nghiệm có thẩm quyền trong thời gian sớm nhất.

- Phòng xét nghiệm thực hiện xét nghiệm xác định bệnh LMLM, định type/serotype; trường hợp có kết quả dương tính với LMLM hoặc nghi ngờ SAT1 phải báo cáo ngay Cục Chăn nuôi và Thú y để chỉ đạo xét nghiệm khẳng định, giải trình tự gen, phân tích dịch tễ phân tử, truy vết nguồn lây và đánh giá nguy cơ.

4. Khoanh vùng, kiểm soát vận chuyển

- Trên cơ sở kết quả kiểm tra, xác minh, điều tra dịch tễ và hướng dẫn của cơ quan thú y, địa phương xác định phạm vi ổ dịch, vùng bị dịch uy hiếp, vùng đệm; tổ chức lập chốt kiểm soát tạm thời khi cần thiết để kiểm soát việc vận chuyển gia súc, sản phẩm gia súc cảm nhiễm ra, vào khu vực có dịch, khu vực có nguy cơ.

- Tạm dừng hoặc hạn chế việc mua bán, vận chuyển, giết mổ, tập kết, trung chuyển gia súc mắc bệnh và sản phẩm của chúng tại khu vực có dịch, vùng bị dịch uy hiếp, vùng đệm theo quy định và theo hướng dẫn của cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi và thú y.

5. Xử lý động vật mắc bệnh, nghi mắc bệnh; tiêu hủy khi cần thiết

- Tổ chức cách ly ngay gia súc mắc bệnh, nghi mắc bệnh; không để người dân giết mổ, mua bán, vận chuyển, vứt xác động vật mắc bệnh, nghi mắc bệnh, động vật chết hoặc sản phẩm động vật mang mầm bệnh ra môi trường.

- Việc tiêu hủy động vật mắc bệnh, chết, nghi mắc bệnh hoặc có kết quả xét nghiệm dương tính được thực hiện theo quy định của pháp luật về thú y, pháp luật về bảo vệ môi trường và hướng dẫn chuyên môn của cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi và thú y. Đối với trường hợp nghi ngờ hoặc xác định là serotype SAT1, địa phương cần xử lý theo nguyên tắc khẩn trương, chặt chẽ, không để phát tán mầm bệnh; đặc biệt lưu ý quy định tiêu hủy bắt buộc đối với gia súc mắc bệnh trong ổ dịch đầu tiên hoặc với type vi rút LMLM mới, type vi rút không xuất hiện trên địa bàn trong thời gian dài theo hướng dẫn chuyên môn hiện hành.

6. Vệ sinh, tiêu độc, khử trùng

- Tổ chức vệ sinh, tiêu độc, khử trùng liên tục tại hộ chăn nuôi, cơ sở chăn nuôi, chuồng trại, khu vực có dịch, hố tiêu hủy, phương tiện vận chuyển, dụng cụ chăn nuôi, chợ, điểm tập kết, cơ sở thu gom, cơ sở giết mổ và các địa điểm có nguy cơ phát tán mầm bệnh.

- Hướng dẫn người chăn nuôi, cơ sở thu gom, vận chuyển, giết mổ thực hiện vệ sinh, khử trùng, tiêu độc, kiểm soát người và phương tiện ra vào khu vực chăn nuôi; không để chất thải, nước thải, xác động vật, sản phẩm động vật có nguy cơ mang mầm bệnh phát tán ra môi trường.

7. Tiêm phòng khẩn cấp, tiêm phòng bao vây

- Khi có ổ dịch LMLM (do các típ đang lưu hành tại Việt Nam) xảy ra, tổ chức tiêm phòng khẩn cấp cho gia súc khỏe mạnh tại khu vực có dịch và tiêm phòng bao vây theo hướng từ ngoài vào trong đối với gia súc mắc bệnh tại các khu vực chưa có dịch nhưng có nguy cơ, theo đúng hướng dẫn của cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi và thú y.

- Trường hợp nghi ngờ hoặc xác định vi rút LMLM serotype SAT1, việc sử dụng vắc xin phải căn cứ vào loại vắc xin phù hợp về serotype, dữ liệu tương đồng kháng nguyên, kết quả kiểm nghiệm, khảo nghiệm, hướng dẫn của Cục Chăn nuôi và Thú y và quy định pháp luật về thuốc thú y. Không sử dụng vắc xin không phù hợp chủng vi rút, không rõ chất lượng, không đúng hướng dẫn chuyên môn.

8. Báo cáo, cập nhật thông tin

- Địa phương thực hiện chế độ thông tin, báo cáo dịch bệnh theo đúng quy định; báo cáo kịp thời, đầy đủ, chính xác về tình hình dịch bệnh, kết quả điều tra dịch tễ, kết quả xét nghiệm, số lượng gia súc mắc bệnh, chết, tiêu hủy, phạm vi ổ dịch, biện pháp đã triển khai, khó khăn, vướng mắc và đề xuất hỗ trợ.

- Đối với ổ dịch nghi ngờ hoặc xác định có liên quan đến vi rút LMLM serotype SAT1, địa phương báo cáo ngay về Bộ Nông nghiệp và Môi trường, Cục Chăn nuôi và Thú y để chỉ đạo, hướng dẫn, hỗ trợ xử lý.

II. QUY TRÌNH PHÒNG, CHỐNG DỊCH BỆNH LMLM TRONG TÌNH HUỐNG CÓ NGUY CƠ XÂM NHẬP HOẶC ĐÃ PHÁT HIỆN VI RÚT SAT1

1. Trường hợp chưa phát hiện vi rút LMLM serotype SAT1 tại Việt Nam

- Các địa phương tập trung triển khai đồng bộ các biện pháp phòng ngừa, giám sát và sẵn sàng ứng phó, bao gồm:

- Kiểm soát chặt chẽ nhập khẩu, kiểm dịch, vận chuyển động vật, sản phẩm động vật qua biên giới, cửa khẩu, đường mòn, lối mở; ngăn chặn vận chuyển trái phép gia súc, sản phẩm gia súc từ quốc gia, vùng lãnh thổ có nguy cơ.

- Tổ chức giám sát chủ động, giám sát dựa trên nguy cơ tại khu vực biên giới, chợ mua bán gia súc, điểm tập kết, cơ sở thu gom, cơ sở giết mổ, tuyến vận chuyển chính, đàn gia súc có nguy cơ cao.

- Lấy mẫu xét nghiệm, định serotype, giải trình tự gen đối với các trường hợp nghi ngờ, ổ dịch bất thường hoặc mẫu có liên quan dịch tễ.

- Chuẩn bị sẵn phương án ứng phó khẩn cấp; xác định địa bàn trọng điểm, vị trí chốt kiểm dịch tạm thời, địa điểm tiêu hủy, lực lượng tham gia, vật tư, hóa chất, phương tiện lấy mẫu, vận chuyển mẫu, phân tuyến xét nghiệm, cơ chế chỉ huy và trách nhiệm của từng đơn vị.

- Tăng cường thông tin, tuyên truyền, hướng dẫn người dân không mua bán, vận chuyển, giết mổ gia súc mắc bệnh, nghi mắc bệnh, gia súc không rõ nguồn gốc; thực hiện chăn nuôi an toàn sinh học, vệ sinh, khử trùng, tiêu độc.

2. Trường hợp phát hiện ổ dịch LMLM do vi rút thuộc serotype SAT1 tại Việt Nam

- Địa phương phải kích hoạt ngay phương án ứng phó khẩn cấp đã được ban hành, thực hiện đồng bộ các biện pháp sau:

- Báo cáo ngay cấp có thẩm quyền và Cục Chăn nuôi và Thú y; cập nhật tình hình hằng ngày để chỉ đạo thống nhất.

- Lấy mẫu khăn cấp, xét nghiệm xác định bệnh LMLM, định serotype, giải trình tự gen.
- Điều tra dịch tễ, truy xuất nguồn lây, truy vết gia súc, sản phẩm gia súc, phương tiện, con người và các yếu tố liên quan.
- Khoanh vùng ổ dịch, vùng bị dịch uy hiếp, vùng đệm; lập chốt kiểm dịch tạm thời, kiểm soát vận chuyển, thu gom, buôn bán, giết mổ gia súc và sản phẩm gia súc cảm nhiễm.
- Tổ chức xử lý ổ dịch, tiêu hủy động vật mắc bệnh, chết, nghi mắc bệnh hoặc có kết quả xét nghiệm dương tính khi thuộc diện phải tiêu hủy theo quy định; vệ sinh, tiêu độc, khử trùng liên tục tại khu vực có dịch và khu vực nguy cơ.
- Triển khai tiêm phòng khẩn cấp, tiêm phòng bao vây tại ổ dịch, vùng bị dịch uy hiếp, vùng đệm và địa bàn có nguy cơ cao bằng loại vắc xin phù hợp theo hướng dẫn của Cục Chăn nuôi và Thú y.
- Tăng cường giám sát sau tiêm phòng, đánh giá tỷ lệ bao phủ, đáp ứng miễn dịch, lưu hành vi rút trong quần thể đã tiêm và chưa tiêm; kịp thời điều chỉnh phạm vi, biện pháp phòng, chống dịch phù hợp với diễn biến thực tế./.